

PROFESIONALNA ORIJENTACIJA UČENIKA OSMIH RAZREDA

VAŽNOST PRAĆENJA ZDRAVSTVENOG STANJA UČENIKA PRI IZBORU BUDUĆEG ZANIMANJA

Uz praćenje rasta, razvoja i zdravstvenog stanja učenika tijekom školovanja, liječnik školske medicine podržava i savjetuje učenike u profesionalnom razvoju. Osobitu pažnju zahtijevaju učenici s kroničnim bolestima i teškoćama u razvoju koje im mogu sužavati izbor budućeg zanimanja. Skrb školskog liječnika o učenika počinje već pri upisu u osnovnu školu, odnosno od pojave bolesti ukoliko je prvo pojavljivanje u razdoblju školovanja. U skrbi važno mjesto ima suradnja s izabranim liječnikom, drugim specijalnostima prema vrsti kronične bolesti, kao i stručnjacima stručnih službi škola i prema potrebi ostalih institucija.

Prije izbora zanimanja potrebno je da učenici i njihovi roditelji prepoznaju i prihvate određena ograničenja u odnosu na njihove obrazovne i profesionalne aktivnosti u budućnosti. Time se omogućuje usmjeriti interes učenika prema zanimanjima za koje nema kontraindikacija uz podršku u odabiru onog programa školovanja i zanimanja u kojem njegovo zdravstveno stanje nije ograničenje, niti čimbenik rizika za pogoršanje bolesti, a nekad i prekida školovanja.

Sistematski pregled u osmom razredu ima za cilj uvid u cjelokupno zdravstveno stanje učenika i procjenu psihofizičkih sposobnosti za nastavak školovanja u srednjoj školi, kao dio školske i profesionalne orijentacije učenika. Važno je naglasiti da školski liječnik tijekom sistematskog pregleda može uočiti neke nepravilnosti ili promjene zdravstvenog stanja učenika koje do tada nisu bile uočljive te ukoliko je potrebno može ga uputiti na daljnju specijalističku obradu.

Profesionalno usmjeravanje ili orijentacija je multidisciplinarna djelatnost temeljena na suradnji više struka: školske medicine, medicine rada, psihologije, pedagogije i drugih znanosti, koje sistematski i kontinuirano pružaju podršku pojedincu u školovanju i razvoju karijere. Ona uključuje profesionalno informiranje, profesionalno savjetovanje i profesionalnu selekciju.

Prva faza profesionalne orijentacije - profesionalno informiranje

Ovim postupkom obuhvaćeni su svi učenici osmih razreda. Na osnovi prikupljenih podataka tijekom školovanja i rezultata sistematskog pregleda, školski liječnik upoznaje učenika i roditelje s postojanjem ili nepostojanjem mogućih ograničenja u izboru škole i zanimanja, tj.

daje stručno mišljenje o izboru zanimanja koja su učeniku s medicinskog stajališta primjerena ili ne.

Primjerenost se odnosi na:

1. sposobnost za uspješno školovanje za izabrano zanimanje
2. udovoljavanje zdravstvenim kriterijima kod zapošljavanja u tom zanimanju
3. predvidivu mogućnost pogoršavanja zdravlja zbog izloženosti štetnim utjecajima tijekom rada u izabranom zanimanju

Za učenike bez zdravstvenih teškoća, odnosno ograničenja u izboru škole i zanimanja, postupak je završen, uz izdavanje Potvrde školskog liječnika o zdravstvenoj sposobnosti za izbor željenog škole, ako je to propisano za upis u određeni program obrazovanja.

Druga faza profesionalne orijentacije- profesionalno savjetovanje

U postupke profesionalnog usmjeravanja pri Odsjeku profesionalnog usmjeravanja i obrazovanja HZZO-a školski liječnik savjetuje uključivanje:

- a) djece s teškoćama u razvoju
- b) djece sa zdravstvenim teškoćama koje utječu na upis u srednju školu
- c) djece sa zdravstvenim teškoćama koje ne utječu na upis u srednju školu
- d) zdrave djecu (korištenje usluga Centra za profesionalno informiranje)

Profesionalno savjetovanje vrši Stručni tim za profesionalno usmjeravanje HZZ. Prilikom ove obrade tj, uključivanja u postupak profesionalnog usmjeravanja svaki učenik je dužan imati *Stručno mišljenje nadležnog školskog liječnika* koji je pratio učenika tijekom prethodnog obrazovanja, a uključuje procjenu utjecaja određene teškoće na postignuti uspjeh ili je ograničavajući čimbenik pri odabiru željenog zanimanja/ obrazovnog programa.

Pri donošenju mišljenja i preporuke o izboru zanimanja i daljnjeg školovanja Stručni tim HZZO-a sagledava sve aspekte važne za učenika: njegovo zdravstveno stanje, psihofizičke sposobnosti, zahtjeve školovanja i radnog mjesta, afinitete učenika i roditelja, kao i ponudu tržišta rada.

Nakon savjetovanja učeniku se izdaje *Stručno mišljenje Službe za profesionalno usmjeravanje HZZO-a* o sposobnostima i motivaciji učenika za, u pravilu pet, a najmanje tri primjerena programa obrazovanja. Mišljenje učenik prilaže ostalim dokumentima prilikom upisa u srednju školu.

Upis učenika u srednju školu, uključujući učenike sa zdravstvenim teškoćama i teškoćama u razvoju određen je Pravilnikom o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (29.04.2015.g.)

Izvor informacija: Nastavni Zavod za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije.